

Resebrev Nr 18

23 december 2000 – 20 januari 2001

CALCUTTA

via Pakistan och Nepal

Fyra månader efter tidningen Arbetets nedläggning i september 2000 och en månad innan Staffan Lindberg och jag drog i gång det akademiska Sydasien-nätverket SASNET, och jag fick anställning vid Lunds universitet med titeln byrådirektör, for jag tillsammans med hela familjen till vår andra hemstad Calcutta – som just bytt namn till Kolkata. Det blev ett intensivt program med släkt och vänner i Kolkata men också i Shantiniketan, och vi gjorde en treda-gars båttur i nationalparken Sundarbans (se separat resebrev nr 85).

Januari 2001 präglades dessutom av politiska konvulsioner i Calcutta, där Ma-mata Bannerjee utlyste Bangla Bandh – en politiskt motiverad generalstrejk rik-tad mot den dåvarande vänsterfrontsregeringen (mer därom i resebrev nr 86).

Vi valde den här gången medvetet en mycket annorlunda resrutt som gav oss möjlighet att besöka Pakistan och Nepal både till och från Calcutta. Roligt att uppleva det charmfulla Lahore och det mysiga Kathmandu,

KATHMANDU

Annorlunda resrutt till Calcutta

Den 23 december 2000 reste jag tillsammans med familjen – Bubu och våra tre barn Mattias 16 år, Marie 15 år och Daniel 13 år – till vår andra hemstad Calcutta som nyligen bytt namn till att heta Kolkata.

Vi valde att för första gången flyga med Pakistan International Airlines (PIA) från Köpenhamn direkt till Lahore i Punjab.

Därifrån färdades vi med bekväm Daewoo-buss till huvudstaden Islamabad, och vidare med flyg till Nepal och dess huvudstad Kathmandu – återigen med PIA.

Bodde i Rana-palats

Stannade där tre nätter, boende i ett av Ranafamiliens palats. Kungariket Nepal grundades 1768 av **Prithvi Narayan Shah**, en krigsherre från Rajasthan, och landet blev en ärtlig monarki, och förblev så tills den siste kungen, **Gyanendra Bir Bikram Shah**, avsattes 2008.

Men under en ytterst märklig tidsperiod på drygt 100 år, från 1846 till 1951, var kungen endast en galjonsfigur. Den verkliga politiska makten hade familjen **Rana** som innehade premärministerposten som också gjordes ärtlig. Vi bodde nu i ett av familjens palats som blivit hotell.

Från Kathmandu flög vi så med Indian Airlines till Calcutta, och stannade där tills 20 januari. Tiden i Calcutta ägnades till stor del släkt och vänner.

Hemresan den 20 januari företogs på samma sätt via Kathmandu och Pakistan, fast nu via Karachi hem. Läs här om vardagslivet i Bubus föräldrahem på 48, Tala Park Avenue, samt en rapport från sista dagen på hemresan.

Kolkata 6 januari 2001

Sedan januari är alltså det officiella stadsnamnet Calcutta bytt till Kolkata, som dock varit det namn som staden alltid uttalats och skrivits på bengali. Ja, på svenska låter det som *kållkatta*).

Här är det en kylslagen vintermorgon, sitter ute på balkongen iklädd tjock tröja och ser delar av Tala Park genom grenverket på de höga träd som vuxit upp framför oss – i jämnhöjd med vårt fyravåningshus. Först framåt elvatiden blir temperaturen behaglig – drygt tjugo grader.

Idag lördag ska vi fara hem till Bubus lillasyster **Bonnie** och henes man **Rana** vid Lake Market i södra Calcutta. Men först ska vi troligen besöka en mäsas med bengaliskt hantverk i Kumartuli med Bubus andra lillasyster **Buku** och hennes man **Mishtu** – som

bor kvar i sin lilla våning vid Shyambazar. Igår var vi på lunch hos storebror **Abir** och hans hustru **Romu** som bor kvar i sin ännu mindre lägenhet 10 minuters promenad från Tala Park. Och imorgon ska vi äta lunch hos tidskriften Sydasiens mångåriga medarbetare **Ajit Roy** ute i Salt Lake.

Förändringar på Tala Park

Här på Tala Park är mycket sig likt, men sedan förra gången vi var här 1998 har toaletten renoverats och försetts med en västerländsk toalettstol, och en tvättmaskin har införskaffats vilket underlättar hushållsarbetet hemma.

Hemskt tråkigt är dock att se Bubus konstnärsbroder **Kumkum** gå omkring med en grotesk jättestor svulst på höger kind och en mindre ut ur ena näsborren, som han döljer med en näsduk. Han är för det mesta sängliggande och tas om hand av Bubus svägerska **Polly** och äldste sonen **Bampas** hustru. Bampa och hon bor i annex-rummet uppe på taket.

Bubus musikerbroder **Manto** har fullt upp med elever som lär sig spela elorgel. Lillebror **Bhai (Krishnajit)** är som vanligt sällan hemma utan är oftast iväg på turnéer med **Mamata Shankars** världsberömda danstrupp. I somras var de sex veckor i USA och gav 14 föreställningar runt om i hela landet.

Slutligen, Mantos och Pollys yngste son **Banjul** har också en flickvän nu och han tillbringar större delen av sin tid med att spela cricket med sina vänner.

Bangla Bandhh

Igår var det total generalstrejk (*bandh*) i Västbengalen. Det var oppositionsledaren, den stridbara kvinnan **Mamata Bannerjee** och hennes parti Trinamool Congress som utlyst *Bangla Bandh* under 12 timmar från klockan 6 fredag morgon som en protest mot påstådda överfall på hennes partiarbetare efter ett massmöte i staden Keshpur, av regeringstroga kommunistiska aktiver.

Mamata har på kort tid etablerat sig som ett allvarligt hot mot den kommunistiskt ledda vänsterfrontsregeringen som styr delstaten under de senaste 24 åren, och hon har vunnit stöd från många grupper i samhället, nu senast har hon blivit påhejad av den stora muslimska minoriteten. Det är nyval till delstatsparlamentet i april och nu utnyttjar hon alla tricks för att svartmåla vänsterregeringen.

För de flesta människor är bandh ett tillfälle för extra semester. All trafik lamslås, skolor och affärer affärer hålls stängda och nästan ingen bryr sig om att gå till jobbet. En härlig upplevelse faktiskt med lugnt och tyst på gatorna, fullt med ungdomar som spelar cricket och en luft som går att andas.

För mig blev det en vandring på en mil, skönt eftersom det annars är mest stillasittande, god mat och trevligt umgänge som gäller. På vägen hem besökte jag Tagorefamiljens idylliska palats Jorasanko som numera är universitet och museum

(Läs mer detaljerat om denna generalstrejk med mina bilder från en stillastående stad i mitt resebrev nr 86, http://larseklund.in/resebrev/86_kolkata2001.pdf.)

Shantiniketan och Sundarbans

Förra veckan var vi tre dagar i Tagores universitetsstad Shantiniketan där vi bodde hemma hos Mamata Shankar och hennes man **Bapida**. Mamata är dotter till **Uday Shankar** som spred indisk danskonst till Europa på 1930-talet, och brorsdotter till **Ravi Shankar**. De har byggt ett underbart hus i Shantiniketan med en prunkande blomsterträdgård. Jag och Marie fick låna cyklar och gjorde en skön tur i den nästan helt bilfria miljön.

Nästa vecka far vi på en tur till tigerreservatet Sundarbans i Gangesdeltat, en färd med båt två dagar, tre nätter, med hela familjen. Jag var där första gången 1986 med Kumkum, såg inga tigrar i mangroveträskan då men väl massor av andra djur. Nu ser barnen fram emot samma upplevelser.

Den 19 januari far vi åter till Kathmandu – som är en spännande stad full med tempel och samtidigt ett riktigt turistiskt ställe. Blir fin avslutning på resan innan vi åker hem till Sverige via en mellanlandning och kort besök i Karachi, Pakistan. Kommer hem söndag 21 januari.

Dagen efter börjar jag min anställning som webbmaster för det akademiska Sydasiennätverket SASNET knutet till Lunds universitet, tillsammans med föreståndaren, tillika gode vännen, professor **Staffan Lindberg**. Min titel är byrådirektör.

Calcutta 10 januari 2001

Solnedgång, sitter på taket med Daniel och Marie. Bubu och Mattias har åkt till södra Calcutta för att handla kläder. Egentligen var det tänkt att vi skulle farit iväg till det magnifika Kali-templet i Dakshineswar norr om Calcutta med Kumkum.

Boni och Rana hade lånat ut sin bil med chaufför till oss för att göra en utflykt som Kumkum gärna velat göra. Men nu på eftermiddagen när det var dags visade det sig att han inte klarade av en sådan ansträngning. Han är så klen numera.

Ekonomisk kris var skenbar

Tack för brev och medföljande dollar-sedlar som anlände idag med posten. Inga problem. Det gick åt så mycket pengar under de inledande dagarna i Lahore och Islamabad samt i Kathmandu där vi bodde på ett alldeles för flott (men mycket angenämt) hotell som tidigare varit ett furstepalats.

Och när jag sedan fick problem med att växla svenska kronor här i Calcutta och det heller inte gick att ta ut pengar med Visakortet blev vi bekymrade och därav vädjan om att skicka lite extra kontanta dollar så att vi åtminstone har pengar till flygplatsskatten och hotellet i Nepal på hemvägen. Sen har jag dock kunnat växla mina svenska kronor på ett annat ställe, och hittat en bankautomat som utan att tveka spottade ut rupees dragna från mitt svenska lönekonto, så någon ekonomisk kris är det inte längre tal om.

Vakt på Falettis hotell i Lahore

Internetcafeer i mängd

Jag fick e-post från broder **Charlie** som jag läste vid ett besök till ett av de otaliga ny-etablerade internetcaféer som nu finns här i stan. Det är en härlig känsla att kunna läsa och besvara sin post var man än befinner sig i världen. Fast det tar tid, i dag hade jag 26 nyinkomna brev (de flesta gällde Sydasiatidskriften) som inkommit efter att jag kollade för en vecka sedan. Och så är det praktiskt att kunna kolla Datorbanken, att se att det finns pengar på kontot och överföra pengar mellan ens bankkonton och betala räkningar etc.

Lundavännerna **Bo** och **Pia Holmberg**, som har två av sina döttrar studerande på Internationella skolan i Kodaikanal just nu, kommer till Calcutta imorgon och ska stanna några dagar innan de fortsätter till Dhaka. De har två av sina söner med sig. De har jag också haft e-postkontakt med, så de vet att vi måste träffas imorgon om vi ska ses alls, för på fredag far vi iväg på tre dagar till Sundarbans.

Barnkalas och inbjudningar

I övrigt är vi bjudna på barnkalas imorgon kväll – **Bumbis** son fyller tre. Han föddes när vi var här senast 1998. Och på tisdag är vi bjudna till en dansföreställning däri Bubus bror **Tutus** båda döttrar medverkar, och på onsdag fyller **Munjini** år så vi är bjudna hem till Buku och Mishtu .

Utän Kumkum som jag brukat resa runt med i Calcutta och Västbengalen är det den här gången mestadels Mishtu som tar med mig hit och dit för att träffa intressanta människor. Han har ett brett kontaktnät, men är rätt upptagen med inredningsdesign åt olika företag så det är lite begränsat med tid över.

Klockan är 17:15, det skymmer på nu och om 5-10 minuter blir det helt mörkt. Tusentals fåglar flockas varje eftermiddag vid den här tiden kring Tala Park och alla andra parker i staden. Ett dis vilar över stan så utsikten är begränsad, man ser inte Howrahbron. Och temperaturen är inte mer än 22-23 grader mitt på dagen, så det är skönt att ha tröja på sig för det mesta. Och väldigt angenämt att inte svettas.

Besvikelse att vi stannar så kort tid

Alla är besvikna över vår korta vistelse här, men längre än en månad är det svårt att stanna nu på vintern när barnen går i högre klasser. Därför har vi faktiskt funderat på att åka hit sommartid nästa gång. För även om det är varmt är det monsuntid från juni till augusti och temperaturen är inte så outhärdlig som under den nordindiska sommaren i april-maj.

Nästa fredag flyger vi med Indian Airlines på förmiddagen till Kathmandu där vi bokat in oss på ett billigare men ändå jättefint hotell mitt i hjärtat av turistdistriktet Thamel, Stannar 24 timmar då vi tänker shoppa och träffa våra nepalesiska vänner, **Jwala** och **Ranjit**, som tog väl hand om oss vid besöket för en månad sedan. Vi känner dem sedan Jwala tillbringade ett år som forskare vid Lantbruksuniversitetets campus i skånska Alnarp.

Sedan flyger vi med Pakistan International en och en halv timme till Karachi dit vi anländer klockan 19 på kvällen. Där inkvarteras vi på ett transithotell så vi kan sova några timmar innan planet mot Köpenhamn avgår klockan 04:00.

Överraskade av Lahores charm

När vi flög andra hållet – på väg till Indien – flög vi bara till Lahore, en sju timmars flight direkt från Köpenhamn. Vi blev angenämt överraskade av Lahores charm. En vacker stad full med historiska byggnader med anknytning till Mogul-imperiet.

Vi bodde på Falettis, ett klassiskt kolonial-hotell där vi disponerade en svit med två sovrum, vardagsrum, matsal och bagagerum, allt med fyra meters takhöjd. Sedan for vi med bekväm långfärdsbuss de 30 bilen till huvudstaden Islamabad på Sydasiens bästa landsväg, en sexfilig betalmotorväg med välordnade vägkrogar längs vägen.

Och överallt träffade vi trevliga människor. För Bubu, som varit lite orolig för Pakistanvistelsen och varnats av sina syskon att nämna att hon kom från Indien och var hindu, kom det att bli en synnerligen positiv upplevelse att det rådde en otroligt vänlig atmosfär. Många som vi mötte blev nostalgiska när de fick höra att hon var indisk, "*min pappa kom från Delhi* (eller någon annan plats i det odelade Indien före 1947)". Vanliga människor hatar inte, det är politiker och fanatiker som fördärvar grannsämjan. För övrigt trodde de flesta att Bubu kom från Nepal eftersom inga indiska hinduer besöker Pakistan men däremot förekommer det gästande nepaleser.

Falska rykten skapade kravaller

Från Islamabad flög vi åter med PIA till Kathmandu där vi stannade en natt. För sedan därifrån dagen innan det inleddes oroligheter i Nepal riktade mot Indien på grund av ryktesspridning om att Indiens mest berömda filmstjärna **Roshan Hrititik** i en tv-intervju skulle ha sagt att jag han avskyr Nepal och nepaleser.

Fullständigt osant alltihop men ryktena fick sådan spridning att landet lamslogs av anti-indiska kravaller i flera dagar. Regeringen höll nära på att falla efter att polisen skjutit ihjäl ett antal demonstranter. Det tros ha varit pakistanska säkerhetstjänsten ISI som låg bakom ryktesspridningen. Nu är dock läget normalt och förhoppningsvis så är det så även nästa helg.

Kathmandu 20 januari 2001

Sista dagen i Kathmandu

Vi bor på Kathmandu Guest House. Vaknade tidigt, hade satt väckning på telefonen för att hinna göra någonting på förmiddagen. Gick för att äta frukost bestående av pannkakor med honung klockan 8, och en timme senare satt vi i en taxi och for till Boudnath-stupan, de tibetanska buddhisternas främsta helgedom i Kathmandu, omkring vilken en tibetansk stadsdel vuxit upp. Taxiresan dit kostade 110 rupees (med mätare).

De inhemska nepalesiska buddhisternas motsvarighet är för övrigt Swayambhunath-stupan i västra utkanten av stan – som vi besökte på hitvägen. När jag besökte Kathmandu första gången 1975 låg denna stupa långt utanför stan och det var ett nöje att cykla dit längs fridfulla vägar. Idag är trafiken kaotisk, även om den jämfört med Indien är märkbart lugnare och trafikreglerna efterlevs något mer än i grannlandet där det alltid handlar om att tränga sig fram till varje pris.

Det var en fantastisk upplevelse att besöka Boudnath med många pilgrimer som gjorde sina bönevarv medsols runt stupan, gående eller läggande sig raklångt på marken. Bubu bad till sina gudar. Besöksavgiften var 50 rupees per person. Vi tillbringade en och en halv timme där, snurrade på bönehjul och fotograferade. Kollade sedan i alla affärer som omger helgedomen och köpte en cd med tibetansk meditationsmusik i modern tappning.

Sociala spänningar

En reflektion jag gör när vi färdas genom Kathmandu är hur turismens effekter snedvrider varuutbudet. Överallt är det reklam för öl och whisky och dyra konsumtionsvaror. Den riktar sig till utlänningar och en liten grupp välmående nepaleser som lever av turismen. Samtidigt ser stan till stor del för jävlig ut, det är smutsigt och i de småbutiker som vanliga enkla nepaleser – den stora massan av folk – handlar i har ett minimalt varuutbud. Inte undra på att de sociala spänningarna utlöst ett maoistiskt inspirerat gerillakrig i landet.

Inte ens indiska varor som skulle varit billigare syns till i någon omfattning utan istället är det som i vår vän Ranjits butik idel varor från Ostasien som erbjuds. Känns konstigt att det är så olika förhållanden mot Indien, samtidigt som kulturen och religionerna ju för övrigt förenar de båda länderna.

Nöjda med Boudnath-besöket tog vi taxi tillbaka till hotellet för att packa ihop våra prylar. Checkade ut precis innan klockan 12, och betalade för två rum samt ett telefonsamtal, 3 570 rupees. Växlade 100 US-dollar för att kunna betala. Ställde in våra väskor i ett bagagerum tills det var dags att åka till flygplatsen klockan 14. Och så gick vi ut i Thamel. Åt lunch på en enklare restaurang, idag valde jag och alla barnen flamberade stekar medan Bubu, som mådde lite dåligt, endast tog grönsaks-momos.

Daniel fick köpa thanka

Sista 45 minuterna i stan hann vi med avslutande shopping. Köpte lampskärmar åt Mattias och Marie, ett tjuisigt färgrikt överkast i batik – som Bubu prutade ner till 350 rupees, och så till sist bönhörde vi Daniel som tjatat jättemycket om hur gärna han ville köpa en *thanka*. Vi andra tyckte att det skulle bli för dyrt och dessutom tidskrävande att välja just den rätta tankhan att köpa. Men kvart i två gick vi i alla fall in i en affär och på rekordtid slog vi till och köpte en liten men mycket detaljerad och färggrann tankha för 1 100 rupees (nedprutat av Bubu från 1 500). Daniel nöjd och jag likaså.

Till flygplatsen klockan 14:30. Inga problem, tvärtom väldigt smidigt att checka in och våra sex kollin bagage – 98 kg – hela vägen till Köpenhamn. Samtidigt slapp vi betala full avgift för flygplatsskatt – 1100 rupees – på grund av att vi först skulle flyga till ett SAARC-land och då var avgiften reducerad till 660 rupees.

Förvirring kring avgångstid

Häpet konstaterade vi när vi passerat passkontrollen att man redan öppnat säkerhetskontrollen för vår PIA-flight till Karachi, Och att allt tydde på att planet skulle avgå inom kort. Men klockan var bara 15:00, långt kvar till avfärdstiden angiven på våra biljetter 16:30, så Bubu och jag gick till taxfreebutiken och köpte en påse te insytt i tyg för 3 US-dollar, som vi ska ge till våra kära grannar **Eva** och **Arvid** i Lund.

I säkerhetskontrollen blev jag irriterad när tullarna misstänksamt packade upp min nyinköpta Lakshmi-staty och var allmänt otrevliga. Det var likadant igår när vi flög från Calcutta, tullarna där kontrollerade jättenoga en gudinnan Kali-mask som jag hade lagt i Maries rullväska – som denna gång förvandlats till handbagage. De tyckte tydligen det var så lustigt att vi hade denna mask, och de började skämta och ropa till varandra "*Ma Kali Ma Kali*". Jag uppskattade inte deras humor.

15:30 steg vi ombord på planet i Kathmandu, bland de sista att göra så. Kaptenen bad sedan om ursäkt för den förvirring som skapats av olika besked om planets avgång. Men samtidigt beklagade han att vi var tvungna vänta på att fara iväg, detta på grund av att

överflygningstillståndet som pakistanska flygplan behöver för rätten att flyga över indiskt territorium gäller endast för viss tid. Till slut blev det så att planet avgick bara några minuter i förväg gentemot vår förmodade avgångstid 16:30.

Usikt mot Annapurnamassivet

Vi hade fått konstiga platser på planet, tre i mitten och så två gångplatser på höger sida, det vill säga inga fönsterplatser. Men en av fönsterplatserna var ledig så Bubu flyttade dit, vid min sida. Planet var för övrigt endast halvfullt. Och det var trevligt för det erbjöds en strålande utsikt över Himalaya. Eftermiddagsolen sken underbart och vi kunde tydligt se de höga bergstopparna norr och väster om Kathmandu, bland annat Annapurnamassivet vid Pokhara.

Jag hade läst färdigt senaste numret av indiska tidskriften Frontline, nu läste Daniel i den artiklar om hur barnarbetare utnyttjas av silkesindustrin i Andhra Pradesh. Jag övergick till att läsa **Krishna Duttas** och **Andrew Robinsons** utomordentliga biografi över Indiens nationalskald **Rabindranath Tagore**, bokens titel är "*Rabindranath Tagore. The myriad-minded man.*"

Karachi 20 januari 2001

Tog fel buss – orsakade sen ankomst till hotellet

Landade i Karachi klockan 18:50, och lotsades till transitdesken i ankomsthallen tillsammans med ett 20-tal andra transitpassagerare, varav två – en dansk mor och hennes son – också skulle fara vidare till Köpenhamn. Trots att vi var transitpassagerare måste vi ändå fylla i såväl embarkation- som disembarkation-kort, vilket vi inte begrep varför förrän vi insåg att vi var fria att lämna flygplatsen och fara in till centrum.

Vi lämnade våra pass och erhöll en voucher avseende övernattning på femstjärniga lyxhotellet Regency Plaza (före detta Taj Mahal) nere i Karachis centrum. Vår voucher inkluderade danskarna. Med den i handen men utan pass gav vi oss genom Immigration och ut till väntande flygbuss. Det var 23 grader varmt och mycket livligt på flygplatsen.

Någon buss till Regency Plaza fanns där dock inte, däremot kom efter ett tag en buss med destination Airport Hotel. Vi följde med den i tro att den också skulle köra till Plaza, men sedan bussen lämnat de passagerare som tilldelats Airport Hotel, bland annat en man och en kvinna från Afghanistan på väg från Delhi via Kathmandu-Karachi-Islamabad och slutligen FN-flyg till Kabul, blev vi körda tillbaka till flygplatsen för att invänta rätt buss.

Vårt misstag var olyckligt då vårt hotellnöje kom att bli väldigt kortvarigt. För vi kom inte iväg från flygplatsen förrän klockan 21:15 – sedan en pakistansk man letat rätt på Plasas buss. Packade som sillar for vi motorvägen ner mot Karachis centrum, en färd på 25 minuter.

Exklusiva rum att utnyttja två timmar

Kul ändå att få se Karachi om än bara denna motorväg. Såg massor av målade och dekorerade bussar, motorcyklar med män och kvinnor – alltifrån helt beslöjade till moderna obeslöjade. På Regency Plaza var det jättemycket aktivitet.

Det var lördag kväll och otroligt många flott klädda pakistanska människor som skulle bevista olika arrangemang, bland annat ett bröllop och en stor mottagning vid poolkanten som vi fick god överblick på från våra exklusiva rum.

Checkade in och så slussades vi in i restaurangen för en strålande lyxbuffé. Den finaste indiska restaurang jag besökt. Vi njöt av den goda maten – Mutton Pulao, biffcurry och mycket annat. Och därefter ett dignande efterrättsbord – där jag tog såväl citronfromage, chokladpudding som brylépudding.

När vi ätit färdigt var klockan 22:30 och vi fick våra rum. Jätteflotta sådana, två dubbelrum på tredje våningen – ett för Bubu och Daniel och ett för Marie och mig – samt ett enkelrum på andra våningen för Mattias. Marie var jättetrött och gick direkt till sängs, och Daniel stannade kvar på rummet, Mattias höll sig vaken, såg på TV och tog ett fotbad. Bubu och jag däremot tog en promenad ner till receptionen och såg oss omkring. Massor av festbesökare, familjer med barn, en hel buss full med kvinnor och barn anlände nu så här sent, Så annorlunda festkultur jämfört med Calcutta.

Åter till flygplatsen

Upp på rummet klockan 23. Marie sov djupt. Jag gick också och lade mig. Vi var utlovade att väckas på natten och transporteras i tid till flygplatsen för vidare färd till Köpenhamn klockan 03:30. Trodde att vi skulle få sova åtminstone till klockan 1, men tji fick jag. 00:30 ringer det på interntelefonen, väckning från receptionen att vi ska iväg om 30 minuter. Hann dock vila en och en halv timme i den mycket behagliga sängen.

Gick så ner till receptionen klockan 1. Där satt redan danskarna. Jag checkade ut utan betalning men vi måste signera kvittona. Danskarna hade däremot problem – de hade tagit cola från minibaren som de måste de betala för, men i det längsta vägrade betala.

Lång väntan på buss, först klockan 01:45 kom hotellets minibuss som körde oss snabbt till flygplatsen. Förvånansvärt många bilar ute och körde, däribland många familjer, mitt i natten. Så annorlunda mot Calcutta även detta.

På planet till Köpenhamn Söndag 21 januari 2001

Nu är klockan 07:55 svensk tid, det är cirka 3,5 timmar kvar till Köpenhamn. Pakistansk tid är det 11:35 och vi har alltså suttit i flygplanet sedan klockan 03:30. Då skulle det ha avgått från Karachi, men det blev en halvtimme sen till start. Vi vilade allihop, outsövda efter den abrupt avslutade lyxhotellvistelsen.

Mellanlandade i Islamabad och där blev vi stående länge, för här fylldes planet till sista plats så att vi nu är 400 passagerare på väg till Köpenhamn, men de flesta skulle fortsätta till Birmingham. Bubu och barnen sover nu, de sitter i mitten medan jag sitter på en obekvämlig gångplats med två personer till vänster om mig.

Jag har suttit här länge och skrivit dagbok för de senaste dagarna, medveten om att jag måste klara av det innan resan är över. För hemkomsten till Lund blir det inte av.

Text och foto: LARS EKLUND

Gatumarknad utanför Grand Hotel i Calcutta

LAHORE

Faletti Hotel

Shalimar Gardens

Islamabad b

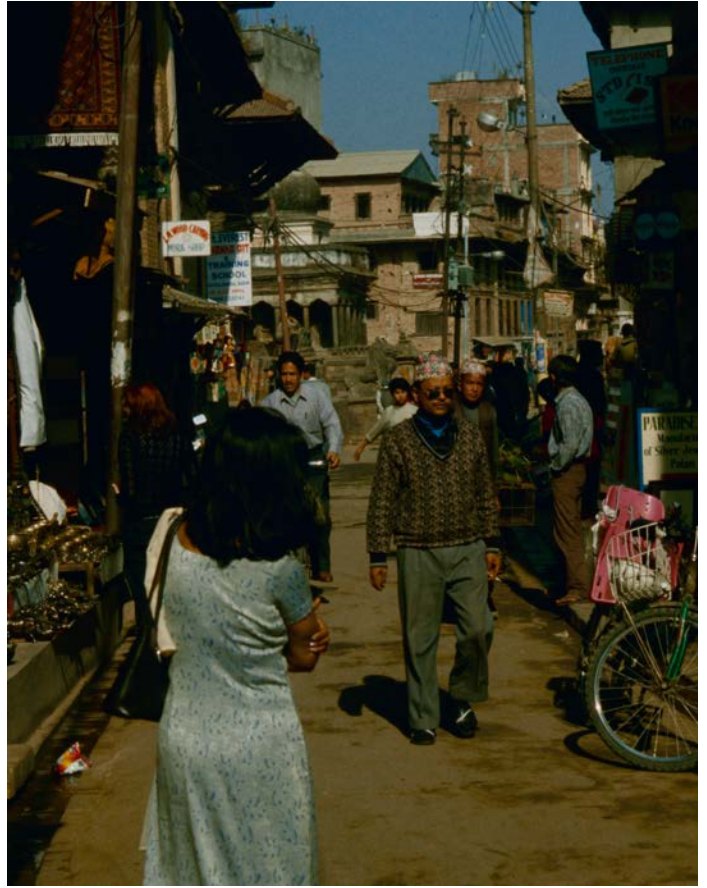

Old city Lahore

Islamabad bazaar in the evening at 10 PM

Kathmandu

Slumpartat möte i Kathmandu med vännen Shafiqul Islam från Eskilstuna.

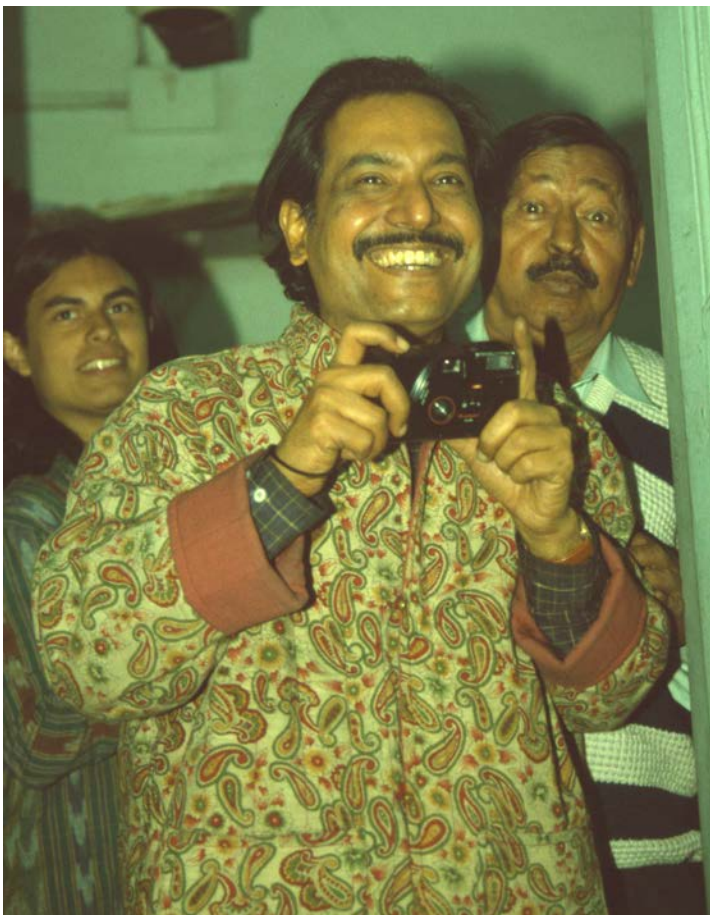
Swayambhunath-stupan.

Jwala och Ranjit

CALCUTTA

Shantiniketan

KUMKUM